

SPECIFICKÉ PORUCHY UČENÍ A NKS

SPECIFICKÉ PORUCHY UČENÍ

- dyslexie
- dysortografie
- dyskalkulie
- dysgrafie
- dyspinxie
- dysmúzie

- ADD, ADHD

ADHD

- porucha pozornosti s hyperaktivitou
- výskyt - různé údaje
- 3 – 5% dětí školního věku
- dívky : chlapci – 1:4 – 5

MOŽNÉ PŘÍČINY ADD/ADHD

- vysoká hladina neurotransmiteru dopaminu
- abnormality v čelních lalocích
- centra monitorující a regulující chování
- ovládání emocí
- dosažení žádoucího cíle
- poruchy propojení center soustředování pozornosti a stanovování a plánu dosažení cílů
- centra pravé hemisféry a prefrontálního laloku

PODLE STATISTICKÝCH ÚDAJŮ SI ŽÁCI PAMATUJÍ:

- 10% toho, co čtou
- 26% toho, co slyší
- 30% toho, co vidí
- 50% toho, co vidí a slyší
- 70% toho, co říkají
- 90% toho, co říkají a dělají

ČTENÍ

- aktivita levého spánkového laloku
- aktivita týlního laloku – zraková centra
- oblasti a struktury spojující tyto oblasti
- komunikace mezi zrakovými a řečovými centry – dirigenti orchestru

DYSLEXIE

- přístrojová vyšetření mozkové hmoty
- MRI – šedá kůra mozková
- difúzní tenzorové zobrazení – bílá hmota
- dlouhé axony – spojnice na velké ploše jednotlivých oblastí na ploše mozkové kůry
- abnormality ve spojeních mezi řečovými, zrakovými a sluchovými centry

DALŠÍ OBTÍŽE VÁZANÉ NA SPU

- poruchy jemné motoriky – porucha motoriky mluvidel
- motorika ruky - grafomotorika
- selhávání vizuomotorické koordinace
- poruchy v prostorové orientaci – P/L
- poruchy v časové orientaci – užívání pojmů - organizace

SPECIFICKÝ LOGOPEDICKÝ NÁLEZ

- při vyšetření často udáván opožděný vývoj řeči
- **artikulační neobratnost**
- jednotlivé hlásky vysloví většinou správně
- obtíže činí výslovnost složených slov
- výslovnost je namáhavá, neobratná
- insuficientní motorika mluvidel – dyspraxie

SPECIFICKÝ LOGOPEDICKÝ NÁLEZ

- **specifické asimilace**
- dítě spodobňuje artikulačně nebo akusticky blízké hlásky, pokud se vyskytují v rychlém sledu
  - asimilace sykavkové – suší → susí
  - asimilace tvrdých a měkkých hlásek
  - potíže činí slova, ve kterých se měkké a tvrdé hlásky střídají – hodiny – hodiny
- výslovnost je nejasná – setřelá
- často spojená s poruchou fonemického sluchu
- vzácnější – asimilace znělých a neznělých souhlásek

PÍSEMNÝ PROJEV

- specifický logopedický nález se odrazí i písemném projevu
- rozpoznání dlouhých a tvrdých slabik
- délka působí jako změkčující element

SPU A SPECIFICKY NARUŠENÝ VÝVOJ ŘEČI

- téměř všechny uvedené symptomy lze pozorovat i u dětí s vývojovou dysfázií
- propojení příznaků
- potíže v časové posloupnosti
- potíže s krátkodobou pamětí
- poruchy pozornosti – přesnost, pečlivost
- špatná orientace v textu – porozumění
- potíže v prostorové orientaci – písmo
- práce se symboly – záměna
- zapomínání již osvojeného

DALŠÍ OBTÍŽE

potíže v logickém myšlení

abstraktní myšlení

orientace ve slovní zásobě

mluvený a psaný projev

KOMUNIKACE JEDINCŮ SE SPECIFICKÝMI PORUCHAMI UČENÍ

- negativní způsoby získávání pozornosti
- nižší úroveň reakcí
- nízký zájem o komunikaci
- problematické interakce – rozsah, povaha, účinnost

-
- žádání o pomoc – obtíže s vyjádřením potřeby, pasivní vyčkávání
  - málo „se vyptávají“ za účelem získání informací
  - obtíže v komunikaci v běžném společenském styku – zdravení
  - konverzace často končí pro ztrátu zájmu